

Tematillæg for det åbne land

Kommuneplanens rolle

- Planloven bestemmer hvad der skal være med i en kommuneplan
- Alle kommuner har pligt til at opretholde og vedligeholde en kommuneplan. Planen formidler kommunalbestyrelsens prioriteringer i relation til arealanvendelsen i kommunen.
- Kommuneplanen fastlægger de overordnede mål og retningslinjer for den enkelte kommunes udvikling såvel i byerne som i det åbne land.
- Efter planloven gælder kommuneplanen løbende 12 år frem i tiden

Jordbrug og store husdyrbrug

- At sikre tilstrækkelige arealer til landbruget, med henblik på at sikre grundlaget for en effektiv og lønsom fødevareproduktion.
- At sikre vækst- og udviklingsmuligheder for eksisterende husdyrbrug, der drives som produktionslandbrug.

Naturbeskyttelse og -genopretning

- At den kommunale arealanvendelse er i balance med hensyn til natur og miljø, herunder menneskers levevilkår og bevarelsen af dyre- og plantelivet.
- At sikre natur- eller miljøhensyn, der følger af EU-lovgivning, andre internationale forpligtelser eller af national lovgivning, f.eks. forpligtelser vedrørende bevarelsen af naturen med dens bestande af vilde dyr og planter og deres levesteder.
- At varetage beskyttelseshensyn, der skal sikres på tværs af kommunegrænser, eller som har betydning for en hensigtsmæssig udnyttelse af landets ressourcer på lang sigt.

Skovrejsning

- At der er udpeget tilstrækkelige arealer til skovrejsning til at sikre fremdrift mod målet om at forøge landets skovarealer, som fastlagt i skovloven og i Aftale om implementering af et Grønt Danmark (2024)

Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægning

1. oktober 2025

Grundvand

- At sikre rent og rigeligt drikkevand.
- At den danske drikkevandsforsyning i dag og fremover er baseret på rent grundvand, der som udgangspunkt alene kræver en simpel vandbehandling.
- At forebygge faren for forurening af grundvandet i boringsnære beskyttelsesområder til almene vandforsyninger, områder med særlige drikkevandsinteresser og i indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse, ved som udgangspunkt at friholde dem for grundvandstruende arealanvendelse.

Lavbundsarealer

- At kommunernes planlægning medvirker til opfyldelse, af målsætningen om udtagning af 70.000 hektar kulstofrige landbrugsarealer og 70.000 hektar randarealer frem mod 2030, jf. Aftale om et Grønt Danmark (2024).

Landskab

- At bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber udpeges, sikres og bevares.
- At landskabet, og særligt bevaringsværdige landskaber, som udgangspunkt friholdes for byggeri og tekniske anlæg af hensyn til den landskabelige oplevelse.
- At de udpegede landskabers karakteristiske landskabstræk og landskabsoplevelser fastholdes og styrkes, herunder de natur- og kulturgeografiske samt visuelle værdier

Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægning

1. oktober 2025

Formål

Planstrategi 2040

1

Prioritere arealer til natur, fritid, energiproduktion, bosætning, drikkevandsforsyning og fødevareproduktion, så der findes den rette balance i udnyttelsen af arealerne, som er en begrænset ressource.

2

Udbygge produktionen af **vedvarende energi**, så kommunen er selvforsynende.

3

Beskytte, genetablere og forbedre den mest værdifulde natur for at fremme **biodiversitet**.

4

Beskytte den værdifulde landbrugsjord.

Principper

VE-anlæg

Solceller, vindmøller, biogasanlæg og tilknyttede lagrings- og distributionsfaciliteter skal placeres i produktionslandskabet og om muligt samtænkes. Hensynet til energiproduktion skal afvejes i forhold til landskabsgrundlaget og værdifuld landbrugsjord

Værdifuld landbrugsjord

Værdifuld landbrugsjord i produktionslandskabet skal i videst muligt omfang prioriteres til fødevareproduktion

Lavbundsjord

Udtagning af lavbundslande er et væsentligt virkemiddel til reduktion i udledning af næringsstoffer og klimagasser. Det skal ved udtagning undersøges, om arealet kan bidrage til flere formål som f.eks. biodiversitet, energiproduktion og friluftsliv

Sammenhængende og prioriteret natur

Naturområder kædes sammen til større sammenhængende områder, der udgør grundlaget for en prioriteret indsats for at højne kvaliteten af natur og som friholdes for intensivt landbrug og skovbrug

Grøn struktur

Væsentlige kystlandskaber, ådale, skove, heder og søer udgør sammen med sammenhængende naturområder kommunens grønne struktur og skal prioriteres til biodiversitet, bosætning og friluftsliv

Prioritering af drikkevandsforsyningen

Områder, hvor der indvindes grundvand til drikkevand, eller hvor der er særlige drikkevandsinteresser, skal som udgangspunkt prioriteres til at sikre den nuværende og fremtidige drikkevandsforsyning. Prioriteringen skal sammentænkes med den flersidige arealanvendelse f.eks. rekreative interesser, skov og visse former for energianlæg

Flersidig anvendelse af skov

Skoves formål varierer – hvor det er foreneligt skal en flersidig anvendelse fremmes

Rekreative stier i det åbne land

Rekreative stier skal forbinde byer med det åbne land og skabe grundlag for et attraktivt friluftsliv

Planlægning for ådale

Ådalene er udgangspunktet for en multifunktionel arealplanlægning

Grøn Trepert

- 15% af det nuværende landbrugsareal skal omlægges på landsplan
- 250.000 hektar ny skov i Danmark, hvoraf 40 % som urørt skov
- 140.000 hektar kulstofrige lavbundsjordene udtages på landsplan
- 20% af Danmarks areal til beskyttet natur og strengt beskyttet natur
- 6 yderligere naturnationalparker

Retningslinjer for det åbne land

Retningslinjer som påvirkes af Grøn Trepert:

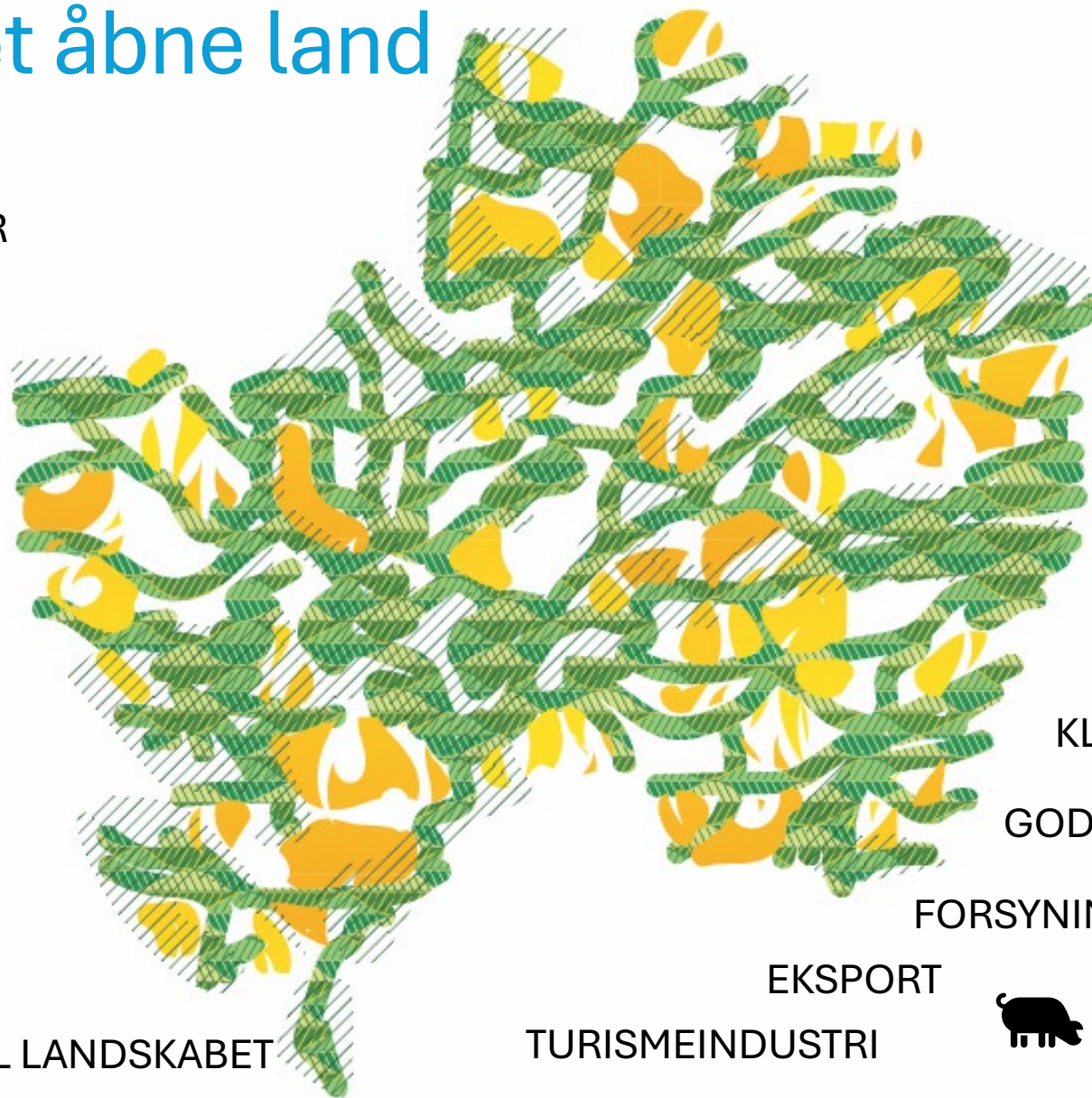
- Lavbundsarealer
- Skovrejsning (positiv)
- Værdifulde landbrugsarealer
- Naturområder og potentielle naturområder
- Økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser

Øvrige retningslinjer som revideres i tematillægget:

- Grønt Danmarkskort
- Områder til store husdyrbrug
- Drikkevandsinteresser
- Bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber
- Skovrejsning (negativ)
- Rekreative interesser
- Stilleområder

Arealinteresser og prioritering af arealer i det åbne land

 NATUR
 BIODIVERSITET
 VÅDOMRÅDER
 FRITID
 URØRT SKOV
 VANDMILJØ
 DRIKKEVAND
 KULTURHISTORIE
 LANDSKAB
 ADGANG TIL LANDSKABET

 LANDBRUG
 ØKONOMI
 JORDBRUG
 STORE HUSDYRBRUG
 SKOVBRUG
 GRØN ENERGI
 CO2 REDUKTION
 BYUDVIKLING
 KLIMA
 GODT AT BO
 FORSYNINGSSIKKERHED
 EKSPORT
 TURISMEINDUSTRI

Synergier og konflikter mellem arealinteresser for det åbne land

NATUROMRÅDER OG POTENTIELLE NATUROMRÅDER	+ Ofte sammenfaldende udpegninger, hvor retningslinjer understøtter hinanden													
DRIKKEVANDS-INTERESSER	+ Økologiske forbindelser kan være med til at beskytte grundvandet, alt efter hvilken type de er.	← Synergierne for naturområder er sammenfaldende med synergiene for økologiske forbindelser. Gælder for hele rækken.												
KLIMA/ OVERSVØMMELSE	Kan være + eller - Noget natur vil få det dårligere af at oversvømmes, andet vil få det bedre	←		+ Men er ikke sort hvidt										
LAVBUNDSAREALER	Kan være + eller - Lavbundsarealer kan godt være en økologisk forbindelse	←		+		+								
BEVARINGSVÆRDIGE LANDSKABER (OPLEVELSESRIGE LANDSKABER)	+ eller - Kommer and på type af økologisk forbindelse og type af bevaringsværdigt landskab	←		Neutral	Neutral	+	Bevaringsværdige landskaber kommer sandsynligvis til at blive defineret som oplevelsesrige landskaber i KP Større sammenhængende landskaber kommer sandsynligvis til at blive defineret som karakteristiske landskaber i KP Dette vil give mulighed for at differentiere i retningslinjerne. Ift. landskabskaraktermetoden, udpeges alle karakteristiske landskaber til værdifulde landskaber, men det giver meget store udpegninger, som ikke rigtigt siger så meget om landskabets værdi.							
SKOVREJSNING UØNSKET	+ eller - kommer and på hvilken type økologisk forbindelse	←		Neutral	Neutral	+ Medmindre man gerne vil have våd skov som naturtype	Neutral							
SKOVREJSNING ØNSKET	+ eller - Kommer and på hvilken type økologisk forbindelse. Produktionsskov kan være - pga. langvarig hegnning.	←		+ Hvis det er naturskov, kan være - hvis det er produktionsskov og der f.eks. sprøjtes eller gødes	+ eller - Kommer an på typen af skov man ønsker. Noget skov kan tåle oversvømmelser, andet kan ikke.	- Medmindre man gerne vil have våd skov som naturtype i lavbundsarealer	+ eller - Kommer and på landskabsudpegning	-	Hvis man fælder gammel skov og etablerer ny skov, kan det tage mange år før den nye skov har samme værdi som den gamle Der er forskel på produktionsskov og naturskov, skovrejsning ønsket skiller ikke på forskellige skovtyper og udnyttelsesgrad- burde den det? Vær opmærksom på skovbyggelinjen og byudviklingsområder. Det er vigtigt at sikre byudviklingsområder.					
REKREATIVE INTERESSER/ BYNÆRE LANDSKABER	+ eller - Kommer and på hvilken type økologisk forbindelse og hvilken type rekreativ interesse	←		+	+ eller -	+	+ Synergi i forhold til at det er fedt at være i oplevelsesrige landskaber	Neutral	+ eller -	Rekreative interesser i naturområder- bør underordne sig naturtyperne, så sårbar natur som udgangspunkt friholdes eller de rekreative tiltag tilpasses naturområdet. Rekreative interesser kan indarbejdes i mere robust natur, men bør stadig tilpasses naturtypen.				
STILLEOMRÅDER	+	←		Neutral	Neutral	+	Neutral	Neutral	Neutral	+				
VÆRDIFULDE LANDBRUGSAREALER (ROBUST LANDBRUGSAREAL)	- Kan i få tilfælde være + f.eks. levende hegn igennem landbrugsjord (kan være - for landbrugsarealet at der skal være læhegn...)	←		- Drikkevandsinteresser og robust landbrugsjord er ikke forenelige grundet gødning og sprøjtning	-	-	Neutral	+	-	+	Neutral	Overvej om der kan differentieres mellem økologiske og konventionelle landbrugsarealer - retningslinjer for dette, er det muligt? Arbejde med robuste landbrugsarealer, som udpegnen, altså arealer hvor man i stort set kan alt? Robuste landbrugsarealer er arealer der kan holde til at blive sprøjtet- så drikkevandsinteresserne er allerede taget ud af de udpegninger.		
STORE HUSDYRBRUG	-	←		-	-	-	Kan være - pga. store bygningsmasser. Kommer an på landskabsudpegning	+	-	Neutral	Neutral	+		
GEOLOGISKE INTERESSER	+ eller - Kommer an på karakteren af forbindelsen Tilplantning af træer kan være problematisk	←		Neutral	Neutral	Neutral	+	+	-	+	Neutral	Neutral	Neutral	
STØRRE SAMMENHÆNGENDE LANDSKABER (KARAKTERISTISKE LANDSKABER)	+ eller - Kommer an på karakteren af forbindelsen	←		Neutral	Neutral	+	+	Neutral	+ eller - Kommer an på landskabet	+	Neutral	Neutral	Kan være - pga. store bygningsmasser Kommer an på landskabsudpegning	+
+ Synergi - Konflikt + eller - Neutral	ØKOLOGISKE FORBINDELSER OG POTENTIELLE ØKO FORBINDELSER	NATUROMRÅDER OG POTENTIELLE NATUROMRÅDER	DRIKKEVANDS-INTERESSER	KLIMA/ OVERSVØMMELSE	LAVBUNDSAREALER	BEVARINGSVÆRDIGE LANDSKABER (OPLEVELSESRIGE LANDSKABER)	SKOVREJSNING UØNSKET	SKOVREJSNING ØNSKET	REKREATIVE INTERESSER/ BYNÆRE LANDSKABER	STILLEOMRÅDER	VÆRDIFULDE LANDBRUGSAREALER (ROBUST LANDBRUGSAREAL)	STORE HUSDYRBRUG	GEOLOGISKE INTERESSER	

Generelt om kommuneplanens temaer, målsætninger og udpegninger

1 - By- og landdistriktsudvikling

2 - Erhvervsudvikling

3 - Detailhandel og butiksområder

4 - Trafik og mobilitet

5 - Forsyning

6 - Turisme, oplevelser og ferieanlæg

7 - Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige bygninger

8 - Landbrug og fiskeri

9 - Natur

10 - Landskab og geologi

11 - Energi

12 - Klima

13 - Grundvand og drikkevand

Vision

Det er byrådets mål, at

- skovarealet øges, uden at natur- og landskabsværdier, geologiske eller kulturhistoriske værdier forringes,
- skoves formål skal variere – hvor det er foreneligt skal en flersidig anvendelse fremmes,
- indsatsen for naturgenopretning og pleje prioriteres, så gevinsten for natur, miljø og landskab bliver størst mulig,
- beskytte, genetablere og forbedre den mest værdifulde natur for at fremme biodiversitet,
- ådalene er udgangspunktet for en multifunktionel arealplanlægning, og
- udtagning af lavbundsjord er et væsentligt virkemiddel til reduktion i udledning af næringsstoffer og klimagasser. Det skal ved udtagning undersøges, om arealet kan bidrage til flere formål som f.eks. biodiversitet, energiproduktion og friluftsliv.

9.2. Skovrejsning

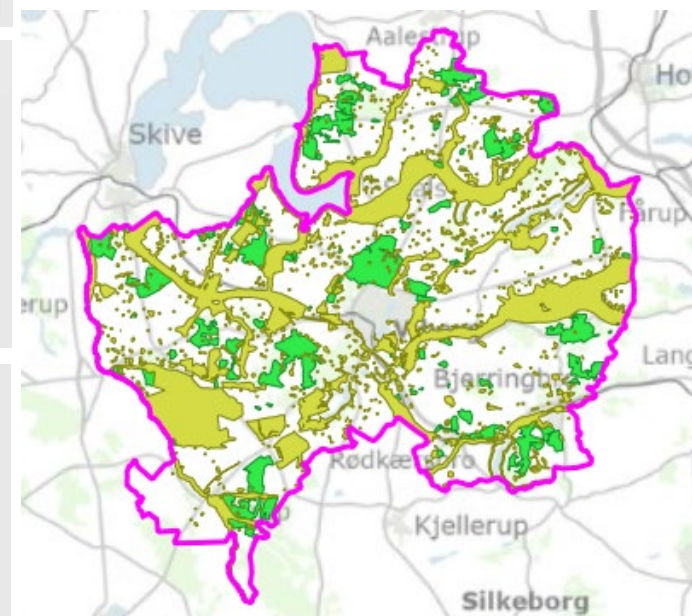
Områder, hvor skovtilplantning ønskes fremmet, og områder, hvor skovtilplantning er uønsket, er vist på kort.

Skovrejsningsområder skal friholdes for arealanvendelser og anlæg, der kan virke hindrende for skovbeplantning. Ved skovrejsning skal der tages hensyn til landskab, natur, beskyttelseslinjer, fortidsminder, friluftsliv, indsigten til og udsigten fra kirker, byudvikling, vedvarende energiproduktion samt drikke- og grundvandsinteresser.

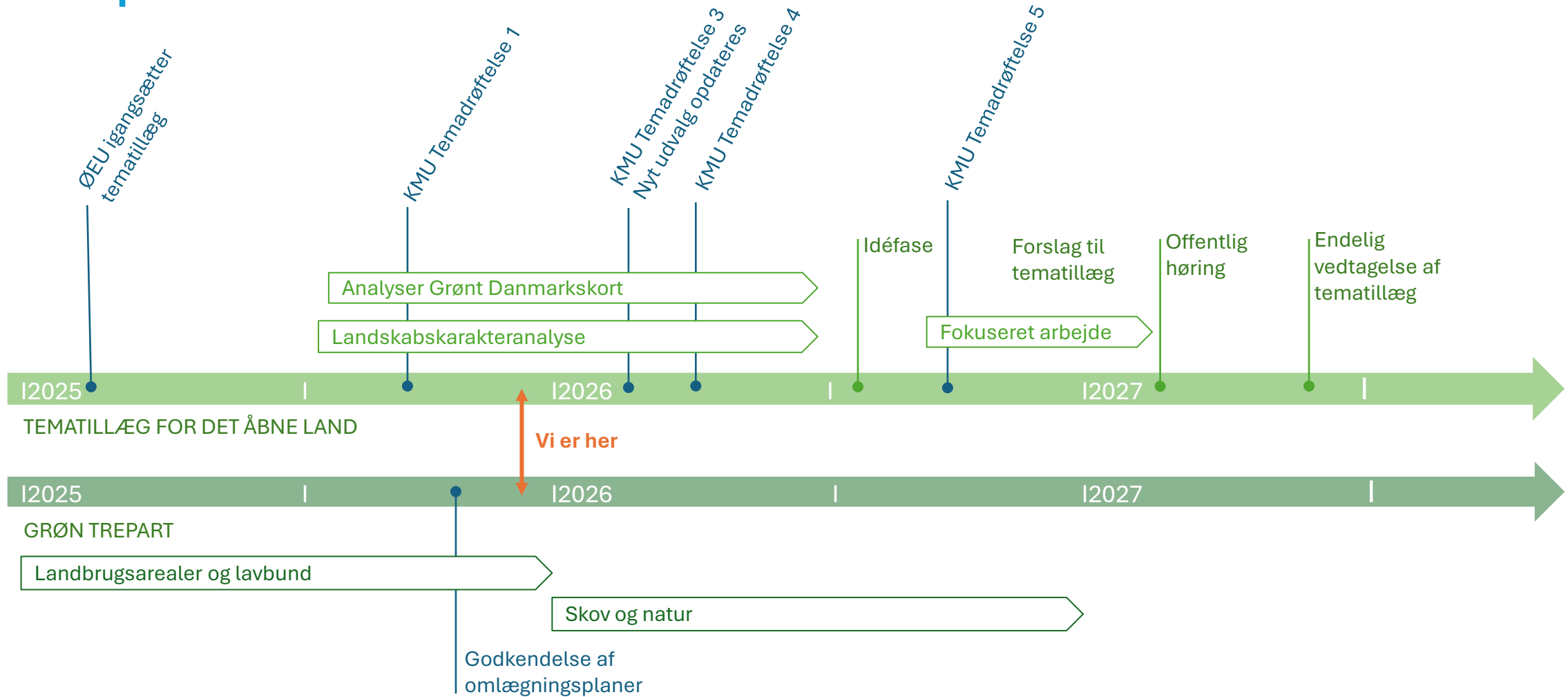
Redegørelse

Både stat og kommuner arbejder for mere skov i Danmark, da skove kan optage og lagre CO₂, øge forsyningen med bæredygtigt træ til den grønne omstilling, gavne biodiversitet, være med til at sikre rent drikkevand og give os mere plads til friluftsliv.

Ca. 643.000 ha - svarende til ca. 15 procent af Danmarks landareal - er dækket af skov. I regeringsgrundlaget "Ansvar for Danmark (2022)" har regeringen besluttet, at regeringen vil fremlægge

Tidsplan

Grønt Danmarkskort

består af

Områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser

Potentielle naturområder

Økologiske forbindelser

Potentielle Økologiske forbindelser

Princip for udpegning af naturområder med **særlige naturbeskyttelsesinteresser**

1. Principper for udpegning af naturområder (Naturområder med særlige beskyttelsesinteresser):

- Alle Natura 2000 områder på land (skal med jf. Planloven)
- Koncentrationer og sammenhænge af §3-beskyttede områder
- Arealer med strandbeskyttelse
- Koncentrationer og sammenhænge af fredskov og andre større skove
- Fredede arealer, der er fredede pga. arealernes indhold af natur

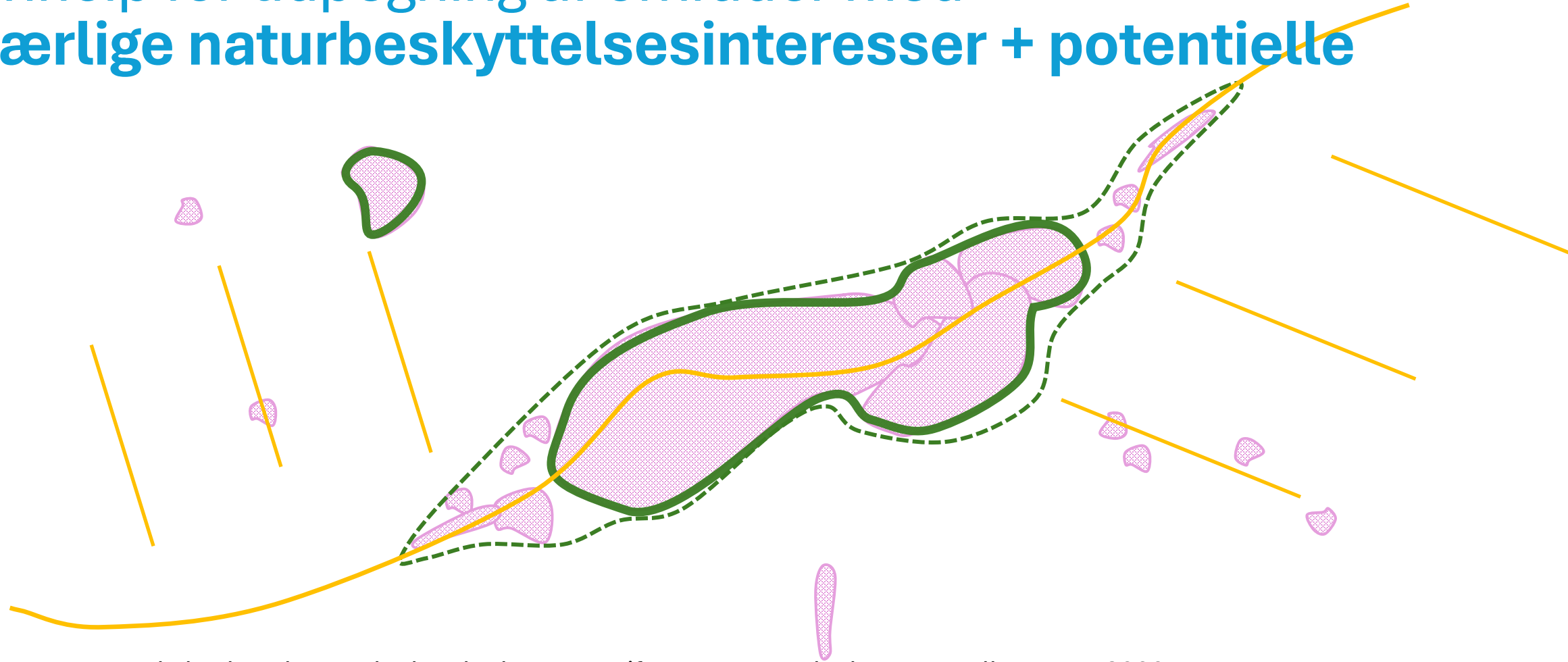
2. Principper for udpegning af potentielle naturområder:

- Koncentrationer og sammenhænge af §3-beskyttede områder omkring eller mellem naturområderne, eller som ligger solitært uden forbindelse til naturområderne
- Skovrejsningsområder, der vil kunne bidrage til beskyttelse af grundvand i fx områder med særlige drikkevandsinteresser, indvindingsopland til vandværker og i følsomme vandindvindingsområder.
- Potentielle vådområder
- Lavtliggende eller kuperet terræn som ikke dyrkes intensivt
- Projektområder med naturforbedrende tiltag

Udsnit af områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser

Princip for udpegning af områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser + potentielle

- §3 natur, gammel skovbund og andre lag der kan noget ift. natur, samt lovbestemt, alle natura 2000
- Linjer i landskabet med naturindhold- f.eks. læhegn, diger og vandløb, som ikke er beskyttet
- Udpegning til område med særlige naturbeskyttelsesinteresser- områder der ligger samlet + natura 2000
- Udpegning til potentielle naturområder- områder der ligger samlet eller i forbindelse med områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser. Områder der på sigt kan udvikle sig til noget særligt.

Princip for udpegning af økologiske forbindelser

3. Principper for udpegning af økologiske forbindelser:

- Vandløb mellem naturområder og økologiske forbindelser
- Levende hegn mellem naturområder og økologiske forbindelser
- Beskyttede sten- og jorddiger mellem naturområder og økologiske forbindelser
- Fortidsminder mellem naturområder og økologiske forbindelser
- Visse fredninger mellem naturområder og økologiske forbindelser
- Koncentrationer og sammenhænge af §3-beskyttede områder mellem naturområder og økologiske forbindelser
- Skove mellem naturområder og økologiske forbindelser
- Projektområder med naturforbedrende tiltag mellem naturområder og økologiske forbindelser

4. Principper for udpegning af potentielle økologiske forbindelser:

- Arealer, der potentielt kan sammenbinde de udpegede økologiske forbindelser og naturområder.
- Arealer der potentielt kan forbinde ellers fragmenterede tørre og våde naturtyper.

Udsnit af områder med økologiske forbindelser

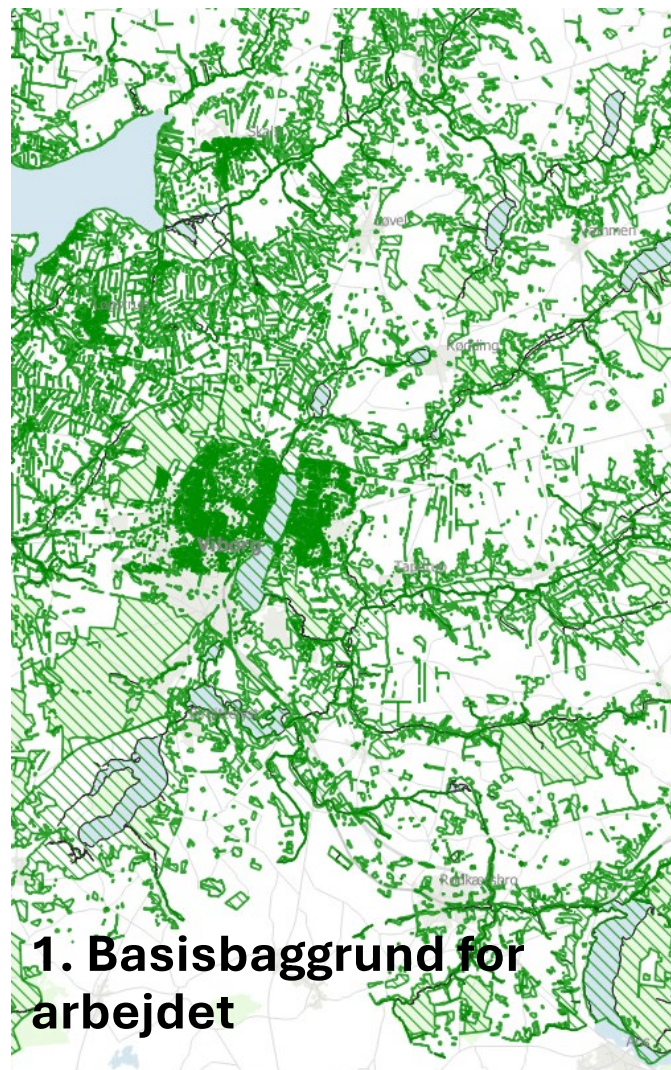
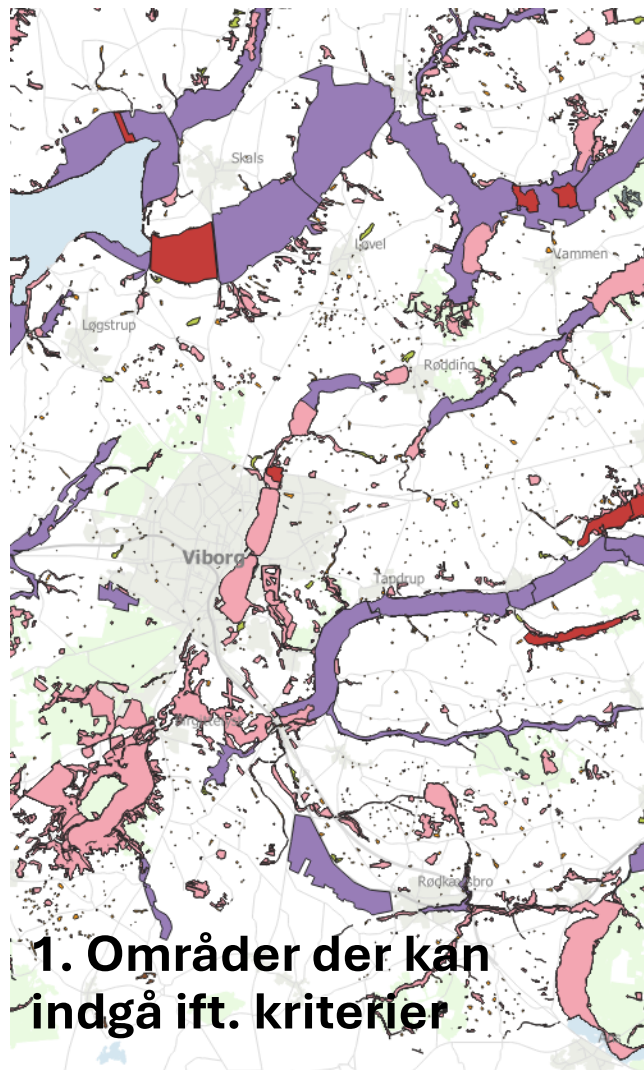

Princip for udpegning af økologiske forbindelser+ potentielle

- §3 natur, gammel skovbund og andre lag der kan noget ift. natur, samt lovbestemt, alle natura 2000
- Linjer i landskabet med naturindhold- f.eks. læhegn, diger og vandløb, som ikke er beskyttet
- Udpegning til økologisk forbindelse
- Udpegning til potentiel økologisk forbindelse

GIS-analyse områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser

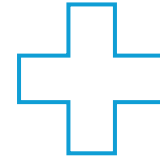

Arealudpegninger

**GIS-
ANALYSE**

**GRØN
TREPART**

**TEMA
DRØFTELSE**

**ANDRE
TEMALAG I KP**

**UDPEGNING AF NATURLAG
OG GRØNT
DANMARKSKORT**